

СВАТАННЯ НА ГОНЧАРІВЦІ

Ява четверта

Уляна та Стецько

Стецько виходить, розкривши рот і розмахуючи руками. Побачивши Улянну, зупиняється, сам до себе сміється, прихорощується; підходить і боїться; оглядає Улянну ззаду й із захватом говорить.

Стецько. Та й патлата! (Сміється голосно, підійшовши до Уляни, раптом перстає і, довго подумавши, каже.)

А що у вас варити?

Уляна (стоячи на місці, не звертає на нього уваги й із сумом відповідає). Нічого! (...)

Стецько. Брешеш-бо, як нічого! Батько казав, розпитай її про все. А чорт знає, про що її розпитувати! Я все позабував.

Уляна. Так піди до батька та й розпитай, коли позабував!

Стецько. Так він добре казав, не йди, каже, від неї, поки про все не домовишся.

Уляна. Немає про що нам домовлятися.

Стецько. Як немає про що, коли вже ти за мене йдеш?

Уляна. Ні, голубчику, цього ніколи не буде.

Стецько. А чому не буде?

Уляна. Тому, що я за тебе не піду.

Стецько. А чому не підеш?

Уляна. Тому, що не хочу.

Утецько. Та чому не хочеш?

Уляна. А не хочу тому, що не хочу.

Стецько. Ну, тепер твоя правда. А батько казав, що ти підеш.

Уляна. Не піду.

Стецько. Ну, а батько казав: «Не потурай їй, поженихайся та пісеньку заспівай, то вона й піде». От я і заспіваю:

На курочці пір'ячко рябоє;
Любимось, серденько, обоє.

Приспів

Диб, диб на село,
Кив, морг на нього.

61

Я не дівка його,
Не піду я за нього.

Ой, попола дівчина пастернак
Та скопола нікенюку на будяк.

Приспів

Ой, як болить ніженька з будяка,
Ой, як болить серденько від дяка.

Приспів

Ой, чи ти, дівчино, чи ти?
Чи ти вийдеш на вулицю гуляти?

Приспів

А що? Чи хороша моя пісня?

Уляна. Така точнісінько, як ти, що нічого й не вторапаєш.
Ось слухай, як я тобі заспіваю. (Співає.)

В мене думка не така,
Пішла я за Стецька.

Приспів

Стецько стикдий!
Стецько бридкий!
Стецько не важися!
Пек тобі, відчепися!
Божевільний!

Не дурна я і не п'яна,
Щоб пішла я за Степана.

Приспів

Чим я власті мені з дубу,
Чим я мені заміж Канцтзубу.
Лучче мені з мосту в воду,
Чим дістатися уроду!

Приспів

А що, Стецю, чи хороша моя пісенька?

62

Стецько (довго дивиться на неї і мовчить, потім раптом вигукує). Погана! Який тебе нечистий такої навчив? Як я її розслухав, так вона дуже погана! Для чого ти її співаєш? Га?

Уляна. Та я тобі й співаю, і кажу, що не люблю тебе й не піду за тебе.

Стецько. Так щейто батько збрехав? Ну, ну! Ось тільки скажи йому, що він бреше, то так по пиці ляпанця і дасть. (Зітхнув.) Я вже пробував.

Уляна. Так що ж? То батько твій, а то я тобі кажу, що не хочу.

Стецько. Не треба мені твого хотіння, підеш і без нього. Батько ще казав, щоб ти не дражнилася.

Уляна. А чого мені дражнитися? А щоб я пішла за тебе, то навряд.

Стецько. Ей!... чи Пріцько, чи Домахо, чи як тебе. Послухай та йди.

Ось коли б ти вже була моя жінка, та сказала б, що не хочеш за мене, так я б тобі піку побив, як мені батько часом б'є; а то ще тепер не можна.

Уляна. Дарма! Я піджду. А поки ще ласкою прошу: піди за мене!

Стецько (убік). Що мені з дурнем говорити? Покинула б його, так мати латиме. Зостануть та буду його піддурювати. Я ж кажу, що наше сватання ще впливали по воді писане.

Уляна. Ей!... чи Прістько, чи Домахо, чи як тебе.

1 Завдання 1–12 передбачають відповіді «так» (+) або «ні» (–). Поставте позначку + чи – у клітинці поряд.

1 «Сватання на Гончарівці» — драматичний твір. (1 бал)

2 В уривку немає засобів гумору й сатири. (1 бал)

3 У яві четвертій представлено соціально-побутовий конфлікт п'єси. (1 бал)

4 Стецько загадав Улянні три загадки. (1 бал)

5 У сюжеті твору ява четверта є розвитком дії. (1 бал)

6 За жанром «Сватання на Гончарівці» — комедія. (1 бал)

7 Уляна виявляє зрадливість і підступність. (1 бал)

8 У тексті порушено проблему кохання та сімейного щастя. (1 бал)

9 Реплікою «Ні, голубчику, цього ніколи не буде» Уляна виявляє свою прихильність до Стецька. (1 бал)

10 Дійові особи фрагмента — закохана пара. (1 бал)

11 «Сватання на Гончарівці» має ознаки водевілю. (1 бал)

12 Тексту відповідають усі ілюстрації. (1 бал)

1

3

2

4

